

MONOLOGER 2024

FÄRDIGHETSPROV TILL GYMNASIESKOLANS ESTETISKA PROGRAM, INRIKTNING TEATER

Könen som anges i monologerna kan du ändra som du vill. Om du vill välja en annan monolog av valfri dramatiker eller författare, så ska du ha med dig en utskrivnen kopia av texten som du lämnar till juryn innan du framför den.

Ur **DNA** av Dennis Kelly

Sen drog vi upp till schaktet. Du vet där på kullen. Eller det är ju bara ett stort hål egentligen, med ett skyddsgaller framför, vi ville se om han hade klättrat in där, och det hade han, och vi tänkte väl att, jaha han har klättrat in dit, och det trodde vi ju inte, så gå då, ja men gå ut på gallret då, Adam, gå lite då, och det gjorde han, eller han gick på, ja han vinglade till för det är ju svårt va och vi skrattade men han var rädd för om du halkar, alltså då är det bara ett svart hål under dig, för det är kanske bara tre meter brett typ, sen under dig är det säkert tjugo meter rakt ner i mörkret, jag vet inte men han gjorde det ändå, han gick ut på gallret. Och så står han där. Sen slängde nån en sten. Inte för att träffa eller så, liksom på skoj. Och du skulle ha sett så skraj han var, det var, det så så jävla kul ut, hans ansikte liksom, den skräcken...

Det var då vi började kasta allihop. Vi skrattade. Och hans ansikte, man skrattade bara mer och mer, och stenarna kom närmare va. Och träffade honom i huvudet. Och chocken i hans ansiktet var så... rolig.

Och alla bara...

Vi bara...

Började dra iväg stenar hårt som fan mot honom, alltså skithårt och då halkar han.

Och faller

Ner i...

Eller ner där i...

Så nu är han...

Nu är han..

Han är...Han är död

Ur **EN MIDSOMMARNATTSDRÖM** av William Shakespeare

Hör, hon är med i deras maskopi!
Nu fattar jag att de tre har gått samman
För att göra narr av mig.

Hermia, vad du är falsk och otacksam!
Så då har du gjort upp med de där två
Om att ni skulle plåga livet ur mig?

All den gemenskap du och jag har haft –
Vårt systerskap, alla de ljuva timmar
Som du och jag alltid förbannade
För att de var för korta – har du glömt det?
Åren i skolan, och när vi var små?

Å, Hermia, vi var ju som två gudar.
Med var sin nål sydde vi samma blomma
På samma broderi, på samma kudde
och sjöng samma sång, i samma tonart.
Som hade våra händer, röster, sinnen
Varit ett enda helt. Vi växte samman;
Vi var som två tvillingkörsbär som ser ut
Att vara två men ändå hör ihop:

Två vackra bär på en och samma stjälk,
Två vapenfält i ett gemensamt vapen
För samma ätt, krönta med samma hjälm.

Menar du att du river sönder all vår kärlek
Och går ihop med karlar för att håna
Din stackars vän? Det är då inte snällt.
Och det är inte bara mig du kränker,
Hela vårt kön blir faktiskt hånat.

Ur **MEDEALAND** av Sara Stridsberg

Kan jag göra någonting för att påverka beslutet? Skulle jag kunna få möjlighet att tala för min sak igen? Min man har lämnat mig och mina barn. Vi har ingenstans att bo. Vi har inga pengar. Jag kom hit för hans skull. Lämnade mitt hemland och min mor. Lämnade allt. Nu har jag ingenstans att ta vägen. Låt mig bara få prata med någon. Låt mig lägga fram min sak. Jag är säker på att någon skulle kunna förstå. Jag lämnade allt för hans skull. Nu har vi ingenting. Jag tänkte - Låt mig bara få prata med Kreon. Jag känner honom. Han är min vän. Han är vän till min man. Eller jag menar. Han är vän till ett kryp jag kände förut. En äcklig orm som jag skänkte mina bästa år.

Ur **INVASION** av Jonas Hassan Khemiri

En kväll ses vi på Söderbar, ett sånt där vanligt soft ställe ... Hemtrevligt ... Vi står där och snackar när jag plötsligt får syn på Henne ...

Så fin hon är. Mörka lockar och värsta sexiga läppar och lite såhär gullig uppnäsa och en stil som bara strålar Söder Klass ... Det här är ingen jävla hood rat, det här är finaste varan, lyx stilen, ni vet en sån där tjej som pluggar universitetet och har föräldrar med BMW och bor bostadsrätt och köper SL säsongskort och har simkort på Sturebadet som hon knappt använder och hänger semestern i Alperna och DAMN! Hon är fin Kaplow!!! Hubbabubba!!! Grr!!!

Hon rör sig mot mot baren och som av en slump tar min bärs slut ... (*sveper desperat sin öl*) Jag torkar svett händerna mot jeanslåren. Där är hon. Jag närmar mig, skålar min tomflaska i luften och ler mitt magiska leende ... (*svajig, stammande tonårsröst*) W-w whats up?

Jag svär hon är nästan finare på nära håll ... Inte för mycket smink, svart ulltröja, slitna jeans, sexiga svarta boots ... Så fin ... Och fast hon kör lite hard to get-stil känner jag att vi har något speciellt ... Måste bara skötas snyggt ... Lugn och fin, blocka ut nervositeten ... Kontrollera rösten och sen ... Och jag ... Jag är precis påväg att säga mitt namn när ... Vet inte varför men kan bara inte säga Arvind ... Jag har alltid hatat det ... Shit vad jag har blivit retad för det. Alla bara: "Vad sa du? Heter du Arvid?" Nej för fan. ARVIND. Med N!!! Jag orkar inte med samma förklaring som jag repeterat hela livet "Inte Arvid: ARVIND ... Så istället lutar jag mig fram mot henne och säger: "Jag heter ... Abulkasem."

Ur **FÖRST FÖDS MAN** av Line Knutzon

Nymse lilla, det är något jag måste berätta för dig... Du vet ju att jag älskar dig... Du är den flicka som betytt mest för mig i hela livet... Vi är liksom andligt besläktade, vi två – vi kommer alltid att vara tillsammans. Det jag säger... alltså... det jag säger är, att jag öhm... jag blir tyvärr tvungen att, vad är det nu det heter –slå upp!
Förhållandet - ... slå upp det... avsluta det. Men vi kan väl fortsätta att vara vänner, jag älskar dig ju fortfarande... Du måste förstå, Nymse – jag tyckte jag älskade dig – det bara hände. Du stod där i snåret och du var så öh... du var så krullig... och då jag såg dina lockar för första gången var dom vänliga och milda - ... man kunde se daggen i ditt hår, när ljuset föll på ett alldeles särskilt sätt, det var mycket mycket fridfullt och betagande... Men vad tjänar det till att ett förhållande är beroende av ljuset, jag menar, av veckans sju dagar är fem alltid mulna – och du skulle se dig själv i gråväder... Nymse... du är krullig och motspänstig... Och jag tänker: vem är hon om jag slätar ut henne, vem är hon? Och så slätade jag ut dig och... då var du fortfarande lika krullig – krullig i kläderna – krullig i håret - krullig i huden – krullig i hjärnan – krullig överallt... Förlåt lilla Nymse.

Ur **TRE SYSTRAR** av Anton Tjechov

I dag för jämnt ett år sedan dog pappa, den femte maj på din namnsdag Irina. Det var mycket kallt, det snöade. Jag trodde inte att jag skulle överleva det. Du låg avsvimnad, som död. Men nu har det gått ett år, det är inte svårt för oss att tänka på det, du har klätt dig i vitt, ditt ansikte lyser. (*klockan slår tolv*) Och klockan slog då också (*Paus*) Jag minns när far bars ut. Så musiken spelade. På kyrkogården sköts salut. Han var general, kommenderade en brigad, men det kom inte många. Det regnade visserligen, härligt. Häftigt. Regnade och snöade.

I dag är det varmt, man kan ha fönstren på vid gavel, men än har björkarna inte spruckit ut. För elva år sen fick pappa sin brigad och vi flyttade från Moskva, det var - det minns jag mycket väl - i början av maj, just vid den här tiden, och allt stod redan i blom i Moskva, det var varmt, allt var dränkt i sol. Elva år har gått men jag minns det alltihop, som om det var i går vi reste därifrån. Herre Gud! Jag vaknade i morse, såg ljuset flöda, såg våren, glädjen vällde upp inom mig, jag fick en sån våldsamt långtan till vår hemstad.

Ur **VAR ÄR ALLA?** av Mirja Unge

Vad är det du vill va ska jag tycka synd om dig. Är det mitt göra det att hålla på och ändra dina rykten och rätta till grejer och förklara. Vad skulle jag gjort då. Inte hade väl dom lyssnat på mig ändå. Kunde jag gjort nåt menar du? Jamen den där kvällen, vad skulle jag ha gjort? Inte fan kan man hjälpa nån som inte vill ha hjälp. Du körde ju ut mig eller hur skulle jag stannat då eller när jag blev portad. Och jag lägger mig inte i andras grejer sörrö folk får göra vad fan dom vill. Jag har aldrig lagt mig i nåt du hållit på med förr heller, jäkligt krystat och komma och göra det plötsligt. Jag vet inte varför jag inte gjorde nåt. (Tystnad) Vad ska jag säga då jag vet ju inte. Jag bara stod där och dom höll på... Jag kunde ju gjort nåt va fan stod jag bara och glodde på matchen för stod och glodde på den inte såg jag nåt hur jag än glodde och minns gör jag inte heller tror du inte jag har tänkt på det eller att det har hållit på och gnagt hela tiden att jag har tänkt att jag kunde gjort nåt va gnagt som fan har det gjort och inte är jag van vid att saker ligger sådär och gnager och är jäkligt svåra att bli av med och som plötsligt är helt jäkla tillbaka fast man inte tänkt på det på ett tag och liksom trott att det försvunnit men inte fan har det försvunnit utan det kommer tillbaka igen plötsligt så man står helt jäkla oförberedd och liksom jäkligt skör man blir av det. Klart man fattar vad du tycker om en, det fattar man ju. (Tystnad) Näe jag kom bara ner hit nu för att jag hörde att du var här så jag ville säga det här ville jag så att jag har fått gjort det.

Ur **BETTYSAGORNA** av Åsa Lindholm

Jo, först. Så gick jag fram till min bästa kompis när det var rast och sa "ska vi leka" och då så bara skrattade hon och viskade med en annan tjej och så sprang dom iväg och skrek att dom aldrig ville leka med mig mera för jag va en mes. Och sen. Så kom jag hem och då sa min mamma och pappa att "ja, lilla Betty, man kan inte alltid få som man vill här i livet, man måste lära sig ta motgång. Inte bara gråta och tycka synd om sig själv." Och sen. Så fick vi tillbaka våra geografiprov och jag hade alla rätt, bara ett halvt fel, och då sa min lärare till mig att "ja, lilla Betty, men du måste tänka på att ha lite roligt också." Och sen. Så kom den där killen med svart hår i parallellklassen fram till mig och så sa han "vet du vad?", "nej", sa jag. "Du är fulast på hela skolan", sa han då.

Monologerna har i år valts ut av Erik Nihlgård, Malin Norrback och Pipsa Perrin Poukka, teaterlärare på Estetiska programmet, Fryshusets gymnasium.